

ארמצ'ון הגיבור

צ'וקוטקה (צפון מזרח אסיה)
צייר א. גוסרוב

לפני זמן רב טאנגי (אנשים-שועלים) היו מתנפלים על כפרי השבטים. הם הרגו את כל האנשים ולקחו את הבגדים והנשק שלהם. אנשי השבטים לא יכלו לעשות להם דבר, כי טאנגי נולדו משועלים והיו ערומים מאוד. פעם, כשהשמש ירדה לישון בירנגה (אוהל) שלה, שוב התנפלו טאנגי על כפר אחד. רק צ'וקצ'ה אחד, עם אשתו ועם בן קטן, הספיק עוד לעלות על מזחלת ולברוח. טאנגי כעסו נורא וניסו לרדוף אחריהם, וההורים במנוסה לא שמו לב שהבן הקטן נפל מהמזחלת. בבוקר עברו ליד המקום הזה תושבי

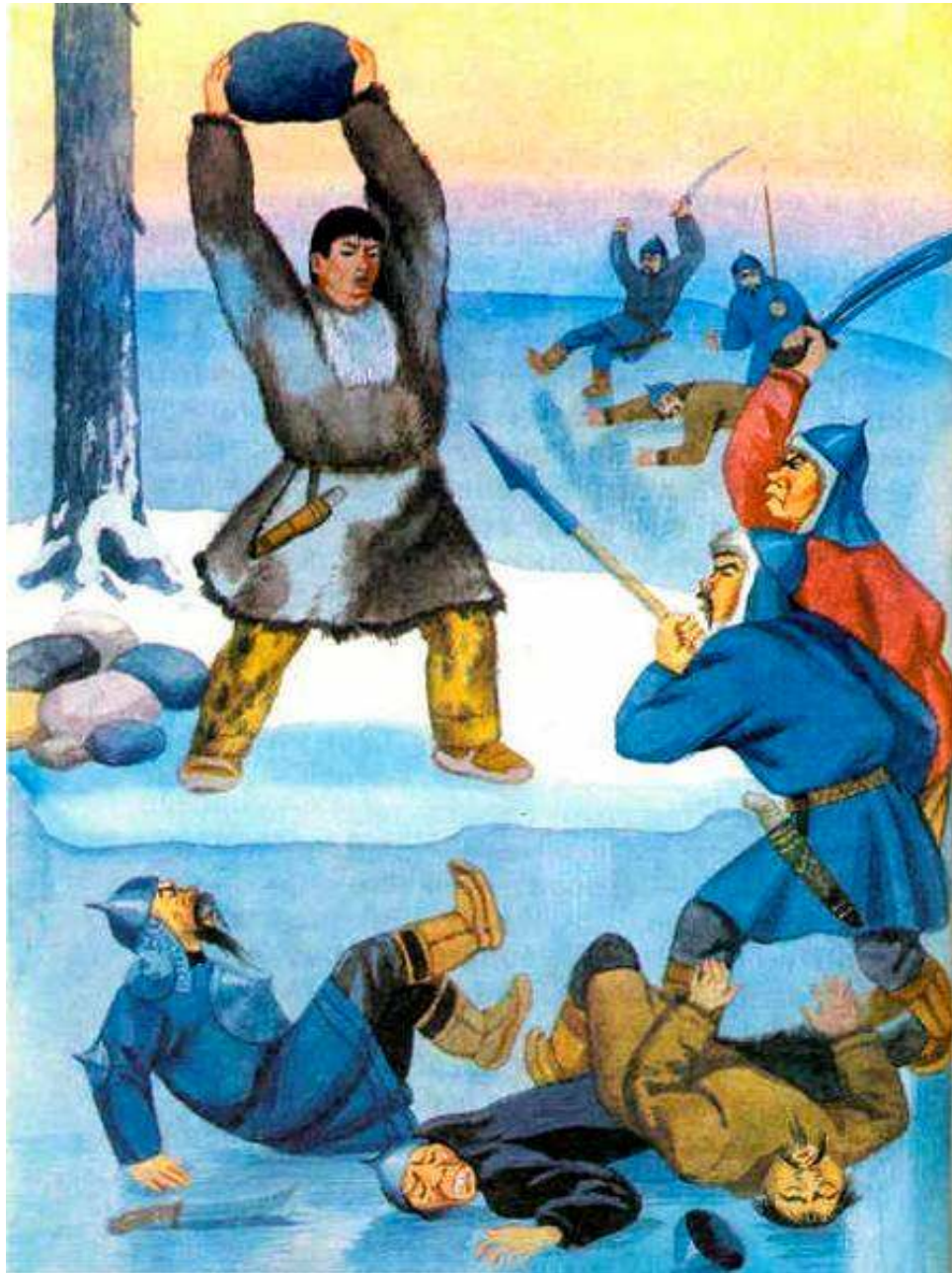
כפר אחר. צייד זקן אחד ראה את הילד בשלג. הוא לקח אותו אליו. אחרים התרגזו עליו: "מדוע אתה לוקח ילד זר? אולי הוא בן של רוח רעה? יגרום לנו צרות."

הצייד רק צחק: "דומה שלבבותיכם כמו פרסות האיילים – בורחים מכל דבר. ראו-נא, הילד קפא כולו. כנראה טאנגי גירשו את הוריו. הוא נשאר לבד. אני כבר זקן והירנגה שלי מחוררת כולה. אקח את הקטן אלי."

הבה ויחיה אצלי. הצייד הזקן לקח את הילד וגידל אותו. והילד נעשה גדול כמו צייד מבוגר. עשרה איילים שחט הזקן כדי לתפור לו מעיל חם. הוא קרא לו ארמצ'ון, שבשפת צ'וקצ'י זה "איש חזק, גיבור". ארמצ'ון נעשה לרועה וצייד מעולה. אף חיה טורפת לא העזה להתקרב לעדר

האיילים שלהם. והאיילים אהבו אותו כי
לבו היה טוב ואמיץ. הם ידעו שאם
ארמצ'ון ליד העדר, אף זאב לא יתקרב.
האיילים לימדו אותו לקפוץ מתל אל תל
ולרוץ מהר, והוא ידע לרץ יותר מהר
מאשר המהיר ביותר מהם.
טוב היה לארמצ'ון לחיות. גם לצייד
הזקן היה טוב. אך השכנים לא יכלו
לסבול זאת וקנאו בו. הם אמרו לזקן:
"למה אתה מחזיק את הנער הזר
אצלך? ארמצ'ון הזה הוא לא בן אדם.
חיות טורפות מפחדות ממנו, והאיילים
אוהבים אותו. הוא לקח לעצמו את כל
כוחו של הכפר. תהרוג אותו או שאנחנו
נהרוג אותו!"
אמר הזקן לארמצ'ון:
"אנשי הכפר רוצים להרוג אתך. אם לא
אתפטר ממך יהי לנו רע מאוד." והוא
סיפר לארמצ'ון איך הוא מצא אותו,

ושהוא משבט אחר, ואמר שעליו ללכת
ולחפש את משפחתו.
לדרך נתן לו הזקן זוג נעליים, סכין וחופן
אבנים ואמר:
"לך ישר. תוך זמן קצר תראה אגם גדול.
קרח חזק על האגם הזה ובאמצע תראה
אי. לך לשם. כשתעלה על הקרח תנעל
קודם את הנעליים. ראה איזה מסמרים
על הסוליות? הם יתפסו את הקרח ולא
יתנו לך לפול. כשתגיע לאי שכב שם
לנוח, אך עין אחת שמור פתוחה. אל
האגם יבואו טאנגי וירצו לגשת אליך.
חכה עד שכולם יעלו על הקרח ואז
תתחיל לזרוק עליהם את האבנים
ותהרוג אותם. אך אל תהרוג את
המנהיג שלהם. הוא היחיד שיודע איפה
ההורים שלך. כשתהרוג את כל הטאנגי
תעשה חור בקרח, תאסוף את הבגדים
של הטאנגי וזרוק לתוך המים. אחר כך

קח את הטאנגי הראשי ותראה לו את הסכין. הוא ייבהל ויבקש שתתן לו את הסכין, יבטיח לך תמורת זה עדר של איילים. אל תסכים. אמור לו שאם יראה לך דרך לאבא שלך, יקבל את הסכין במתנה. ובינתיים שבור את הסכין ותפזר את החלקים שלו."

ארמצ'ון זכר היטב כל מה שאמר לו הצייד הזקן ויצא לדרך. רגליו שלו מהירות כמו של אייל. מהר מאוד הוא הגיע לאגם הגדול, עשה כל מה שאמר לו הזקן ונשכב לנוח, אבל עיניים השאיר פקוחות.

מהר מאוד הופיעו טאנגי. ארמצ'ון רצה לקום, אבל נעליו לא הרשו לו. אז נזכר שהזקן אמר לו לחכות עד שכל הטאנגי יעלו על הקרח. הוא הכה זמן רב, כי באה רוח צפונית והטאנגי התחילו לגלוש על הקרח ולפול. הרוח הפילה

אותם ולא נתנה להם לקום. אז ארמצ'ון
קם על רגליו והתחיל לזרוק עליהם
אבנים. הוא הרג את כל הטאנגי ורק את
הראשי נשאר חי. ארמצ'ון תפס אותו
והראה לו את הסכין של הזקן. הטאנגי
נרעד, נבהל וביקש שארמצ'ון ייתן לו את
הסכין. הוא הבטיח לתת לו עדר שלם
של איילים תמורת הסכין. ארמצ'ון
העמיד פנים כאילו הוא מאמין לו.
"טוב" אמר "תקבל אותו, רק תראה לי
קודם איפה חיים ההורים שלי. אז אתן
לך את הסכין ולא אקח דבר תמורתו."
הטאנגי שמח ואמר:

"בוא. אראה לך את הדרך.!"

ארמצ'ון רצה כבר ללכת, אך הנעליים
לא נתנו לו. ואז נזכר שצריך לזרוק את
כל הבגדים של הטאנגי למים, לחור
שבקרח. טוב שנזכר בכך כי הטאנגי
התחילו כבר להתעורר לחיים. אבל

ארמצ'ון זרק את כל הבגדים שלהם
למים ואז ראה שכולם הפכו לשועלים
מתים.

ארמצ'ון הוריד את העורות שלהם ולקח
אותם ואת הטאנגי הראשי קשר, כדי
שלא יברח. הם עלו על הר גבוה, ומשם
ראו כבר אגם קטן וכפר לידו.
"זה הכפר של אבא שלך. עכשיו תן לי
את הסכין" אמר טאנגי.

"חכה, ראשית כל אראה האם הסכין
חזק" חייך ארמצ'ון "אסור למסור סכין
חלש." והתחיל לכופף את הסכין.

טאנגי ילל, הסתובב במקום, התחיל
לנשוך בשיניו את השלג והפך לשועל.
ארמצ'ון שבר את הסכין ופיזר את חלקיו
ואז ראה שלידו שוכב שועל מת. הוא
הוריד את עורו ושם עם העורות
האחרים. אז ירד אל האגם וניסה לדוג
שם דג שמך. כשתפס דג אחד הוציא

ממנו את הביצים, ומרח לעצמו על הפנים. הוא רצה לדעת איך יקבלו אותו כך, עם פנים מכוערים, בכפר של אבא שלו.

את עורות השועלים הוא הסתיר תחת השלג והלך לחפש את הירנגה של אבא שלו.

את כל הכפר עבר ארמצ'ון ובסוף ראה ירנגה קטנה ומחוררת. הוא נכנס פנימה והתיישב. תחילה ההורים לא הכירו אותו, אבל אחר כך אמא הרגישה שזה הבן שלהם. היא התחילה לבכות כשראתה שבנה הגדול נעשה כזה מכוער, אך לא היה מה לעשות. הם התחילו לחיות יחד.

עבר זמן וארמצ'ון רצה להתחתן. אך אף נערה לא רצתה להתחתן אתו, כי פניו היו מכוערים ואיומים ביותר מביצי הדג. בירנגה של ראש הכפר חיו שש בנות.

לכל אחת פניה כמו ירח, והצעירה ביותר דומה לשמש הקיץ. רק הצעירה הזו הביטה על ארמצ'ון. האחיות צחקו ממנה:

"האחות שלנו רוצה להיות לאישה של המפלץ הזה! כנראה בראשה מוח של ארנבת!"

ויום אחד ראש הכפר הודיע לתושבים להכין איילים מהירים. הוא עורך מרוץ. מי יגיע ראשון יקבל מתנה יקרה. כולם התחילו הכין את האיילים, ורק אבא של ארמצ'ון ישב בירנגה שלו ועישן מקטרת. לא היו לו איילים. ארמצ'ון אמר לו:

"אבא, תכין מזחלת. נצא למרוץ!"

ואבא התרגז:

"אין צורך לתפור נעלים לדג. הרי אין לו רגליים! האם אינך יודע כי אין לנו איילים?"

ארמצ'ון לא ענה לאבא אבל הלך לשכן
והשאיל אצלו מזחלת. השכן נתן לו
מזחלת ישנה, שבורה בחלקה. ארמצ'ון
הכין אותה כראוי והתכוון למרוץ.
וביום החגיגה אמר ארמצ'ון לאבא
שירתום אותו למזחלת במקום אייל.
אבא לא רצה לעשות זאת כי פחד
שאנשים יצחקו ממנו, אבל בסוף
הסכים. הוא רתם את ארמצ'ון למזחלת
ובעצמו ישב בה.

ואכן כולם התחילו לצחוק:
"ראו, המפלץ ארמצ'ון לא מצא אישה
ועכשיו רוצה להפוך לאייל. אולי יביא
נקבת אייל לירנגה!"

ארמצ'ון לא השיב דבר ורק עיניו הבריקו
כמו אצל אייל פראי. ואז כולם התחילו
לרוץ. גם ארמצ'ון משך את המזחלת
שלו. בהתחלה רץ לאט אבל אחר כך
יצא קדימה. האיילים מושכים את

המזחלות שלהם במהירות וארמצ'ון
מושך את שלו עוד יותר מהר. והוא
ניצח!

אחרי המרוץ ארמצ'ון רחץ את פניו ואז
ראו כי הוא בחור כה יפה שכל הנערות
של הכפר רצו להתחתן אתו. אבל הוא
בא לבת הצעירה של ראש הכפר ונשא
אותה לאישה. אחר כך הלך למקום שבו
הטמין את עורות השועלים וחילק אותם
לכל אנשי הכפר.